

Kinderkopje 19 'Verscheidenheid in de klas'

Heb je het ook gezien of gehoord? Ivo Niehe heeft (samen met anderen, zoals hij benadrukte) een musical/toneelstuk gemaakt over en met twee jongens, die het syndroom van Down hebben. Hij kwam op het idee doordat hij een bericht las van een Amerikaanse jongen, die met veel hulp en steun van zijn ouders een universitaire studie heeft afgerond. Ivo Niehe vertelt bij Umberto Tan hoe het is gegaan. Hij ontdekte twee fantastische jongens met het syndroom van Down, die heel veel hebben meegemaakt in hun schoolcarrière. Eén van de jongens heeft duct tape over zijn mond geplakt gekregen, omdat hij in de klas steeds zat te praten. Dat is natuurlijk afschuwelijk en de mensen in de zaal waar de uitzending wordt opgenomen maken geluidjes van ongeloof. Zoiets doe je toch niet! En het zou natuurlijk ook geweldig zijn, wanneer leerkrachten vol warmte, geduld en respect met alle kinderen omgaan. Alleen is het wel erg lastig (maar niet onmogelijk) om een klas kinderen met zeer verschillende achtergronden, verschillende intelligenties, milieus en ervaringen voortdurend de juiste begeleiding en aandacht te geven.

Heel veel kinderen hebben niet geleerd om zelfstandig te zijn. Mama legt de kleren klaar, broodjes worden gesmeerd en kinderafspraken met ouders onderling geregeld. Hoe kun je dan verwachten dat kinderen in de klas zelfstandig aan het werk gaan? En dan heb je als leerkracht ook nog de inspectie die in je nek hijgt: de leerkracht moet didactisch optimaal bekwaam zijn (goed en helder uitleg geven van de stof), accuraat bijhouden wat ieder kind weet en wat de persoonlijke vervolgstap is (administreren in het leerlingvolgsysteem), CITO-toetsen afnemen en de score bijhouden, individuele hulp geven en begrijpen wat er nodig is om verder te leren. En natuurlijk hoopt (eist) de ouder dat hij of zij let op de persoonlijke behoeften van hun kind: pufje aangeven, injectie i.v.m. suikerziekte geven, pleisters plakken, dubbele oudergesprekken voeren omdat de gescheiden ouders niet samen naar het

10-minutengesprek willen komen, complimentjes geven, stimuleren van sociale vaardigheden, conflicten tussen kinderen oplossen, mail van ouders lezen en daarop respectvol reageren, (ongeacht de niet of weinig respectvolle mail van de ouders zelf) en rekening houden met intelligentie, verwerking van lesstof en persoonlijke eigenaardigheden van ieder kind.

Hoe heeft het zover kunnen komen dat we het gewoon vinden om aan leerkrachten zulke eisen te stellen? Wanneer dit eisenpakket in een advertentie stond, zouden we dat belachelijk vinden! Leerkrachten hebben echter een groot hart, stellen zeer hoge eisen aan zichzelf en leren op de PABO vooral te denken vanuit het 'gedragsmodel'. En daarmee zijn ze overtuigd van de 'maakbare wereld' en 'maakbare kinderen'. Wanneer je maar voldoende aandacht geeft, alles weet over gedrag en kinderen strak begeleid kunnen ze alles leren. Dat is de grote vergissing. Het is wel wat er geleerd wordt op de PABO, voor zover ik dat nu kan constateren. Is het inmiddels veranderd? Laat het me weten. Al gauw merkt de beginnende leerkracht dat hij of zij kennis mist en breidt zijn of haar kennis uit met workshops over autisme, hoogbegaafdheid, zwakbegaafdheid, hechtingsproblematiek, of ADD en ADHD. Vol ijver neemt de leerkracht alle kennis op en denkt te weten hoe hij nu met Peter met downsyndroom moet omgaan. In de boeken staat immers dat een kind met Downsyndroom een IQ heeft dat nooit hoger kan zijn dan 80. Dat Pablo Pineda anders bewijst moet dan wel een uitzondering zijn. En als er staat dat een kind met ADHD baat heeft met ritaline dan is het toch normaal dat we de ouders vragen om dat medicijn in te zetten. Het feit dat ADHD uitsluitend een verzameling gedragingen is, niet neurologisch bewezen is en dat je dezelfde gedragingen ziet bij een kind met een emotioneel probleem of een tumor in zijn buik, doet er kennelijk niet toe.

Conclusie: we vragen het onmogelijke van leerkrachten, geven ze in de opleiding en de verdiepingsworkshops de verkeerde informatie over persoonskenmerken en structuren en verwijten hen vervolgens gebrek aan inzicht en ongewenst gedrag. Terugkomend op de jongens uit de musical van Ivo Niehe: natuurlijk verdienen zij warmte, respect en een liefdevolle omgang in een klas. Maar geef de leerkracht dan de kennis die hij of zij nodig heeft en steun bij dit zware beroep. En, oh ja, ook graag het bijbehorende aanzien met een goed salaris.